

F. t. l. vedr. opkrævning af indkomst- og formueskat til staten.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget har til formål at ændre kildeskattelovens regler om beskatning af dødsboer.

Efter gennemførelsen i marts 1967 af kildeskatteloven har der været fremsat en del kritik af den ændring af beskatningen efter dødsfald, som de nye regler i kildeskatteloven indebærer. Det har navnlig været kritiseret, at boet efter de nye regler beskattes af fortjenester, som konstateres, når afdødes formuegoder udlægges til arvingerne, idet arveudlægget bliver sidestillet med salg af formuegodet til udlægsværdien. I den forbindelse har det været anført, at boet gennem beskatningen af de konstaterede fortjenester ved arveudlægget ofte vil komme i sådanne likviditetsmæssige vanskeligheder, at det bliver umuligt for ægtefælle og arvinger at videreføre en virksomhed, som afdøde har drevet.

Da en udvikling i denne retning må anses for uheldig, nedsatte finansministeren den 29. april 1968 en arbejdsgruppe, der fik til opgave hurtigst muligt at fremkomme med forslag om sådanne ændringer i kildeskatteloven og anden lovgivning, at den nævnte likviditetsmæssige belastning af dødsboerne kunne undgås. I kommissoriet blev det udtalt, at ligesom kildeskatteloven skulle også ændringsforslaget bygge på princippet om en kontinuerlig beskatning i forbindelse med dødsfald, således at ingen i princippet skattepligtig fortjeneste i det lange løb undgik beskatning.

Arbejdsgruppen har den 29. oktober 1968 afgivet betænkning. Det nu fremsatte lovforslag svarer til det udkast til forslag til lov om ændring af kildeskatteloven, som arbejdsgruppen har fremlagt i betænkningen.

Efter det foreliggende lovforslag opgives kildeskattelovens regler om beskatning af fortjeneste, som konstateres ved arveudlæg. I stedet foreslås en ordning, hvorefter arving eller ægtefælle indtræder i dødsboets og afdødes skattemæssige stilling vedrørende det udlagte formuegode. Først når arvingen eller ægtefællen senere sælger formuegodet, skal fortjenesten beskattes. Ved denne beskatning stilles arvingen eller ægtefællen, som om formuegodet var anskaffet af ham selv til det tidspunkt og det beløb, hvortil det i sin tid er anskaffet af afdøde.

Beskatningsreglerne i lovforslaget er ens for offentlige og private boer i de første 15 måneder efter dødsfaldet. Bøbeskatningen i de offentlige boer kan fortsætte ud over dette tidspunkt, medens skattepligten i de private boer går over til arvinger og ægtefællen, når der er forløbet 15 måneder fra dødsfaldet. Valget mellem, om boet skal skiftes offentligt eller privat, vil derfor i almindelighed

kunne ske, uden at det bliver nødvendigt at tage de skattemæssige forhold i betragtning.

Lovforslaget indeholder videre regler om, at skatten for tiden umiddelbart forud for dødsfaldet i det store antal tilfælde vil kunne anses for endeligt afgjort med de foreløbige skatteleb, som afdøde har betalt. Herved opnås bl. a., at boet i vid udstrækning kan fritages for at indgive sædvanlig selvangivelse for afdøde for det indkomstår, hvori dødsfaldet er sket.

Efter kildeskatteloven skal dødsboer ligesom personer svare foreløbig skat. En foreløbig beskatning af boerne vil imidlertid medføre betydelige praktiske vanskeligheder. Det må anses for mest hensigtsmæssigt, at skatten først betales, når indkomståret er udløbet, og den endelige skatteansættelse er foretaget. Lovforslaget indeholder derfor regler om, at dødsboerne skal betale skatten i en enkelt rate til en betalingstermin, der ligger efter indkomstårets udløb.

Foruden disse mere principielle afvigelser fra den vedtagne kildeskattelov er der i det foreliggende lovforslag indarbejdet en lang række mindre betydningsfulde ændringer. Disse ændringer er i vidt omfang begrundet i praktiske og administrative hensyn.

I det følgende er der i hovedtræk redegjort for:

- I. De hidtidige bestemmelser om beskatningen i forbindelse med død, gældende indtil overgangen til kildeskat.
- II. Bestemmelserne i kildeskatteloven.
- III. Bestemmelserne i det foreliggende lovforslag.

I. De hidtidige bestemmelser om beskatningen i forbindelse med død.

Efter de gældende regler bortfalder skattepligten ved død med udløbet af det kvartal, hvori dødsfaldet har fundet sted. Efterlader afdøde sig en enke, som han var sambeskattet med ved dødsfaldet, bliver enken selvstændigt skattepligtig fra begyndelsen af det efterfølgende kvartal. Dør en hustru, som er sambeskattet med sin mand, i et af de tre første kvartaler af skatteåret, skal der foretages en fornyet ansættelse af manden med virkning fra begyndelsen af det følgende kvartal. Enker eller enkemænd, der har levet i sædvanligt formuefælleskab med den afdøde ægtefælle, skal efter dønnen dø ansættes af begge ægtefællers fulde indkomst i det år, der ligger til grund for ansættelsen. Hvis det må forventes, at den efterlængte ægtefælles fremtidige indkomst bliver lavere end den således